

**Naturskyddsföreningen
Täby**

ÅRSPROGRAM augusti 2025–juni 2026

Foto: Cecilia Wemgård, 2 maj 2025, häger vid Rönningesjön

Vill du bli medlem i Naturskyddsföreningen?

Gå in på <https://taby.naturskyddsforeningen.se/>

Boka i din kalender redan nu det du tycker verkar intressant!

Skicka gärna din e-postadress till

taby@naturskyddsforeningen.se

så har vi möjlighet att sända våra nyheter till dig

När du deltar i aktivitet arrangerad av Naturskyddsföreningen omfattas du av en olycksfallsförsäkring

Styrelse och funktionärer 2025–2026

Ordförande:

Göran Sandberg, Mobil 076–218 56 57, goran.sandberg66@gmail.com

Sekreterare

Kathrin Wemgård, Mobil 070-738 79 90, kathrin_wemgard@yahoo.se

Kassör

Anders Wallin, Mobil 070-413 52 76, s.anders.wallin@gmail.com

Övriga ledamöter i styrelsen

Louise Ivstam, Mobil 070-791 33 99, louise@ivstam.se

Ragnvald Pettersson, Mobil 070-722 51 84, ragnvald.pmoller@outlook.com

Lennart Dock, Mobil 070-683 49 53, lennart.dock@gmail.com

Suppleanter i styrelsen

Martin Permats, Mobil 070-445 55 90, martin.permats@gmail.com

Klimatgruppen

Göran Sandberg, Kathrin Wemgård, Louise Ivstam, Per Broman
per.l.broman@hotmail.se

Intresseområden

Webbplats
Klimat
Energi
Holkhögskolan
Viggbyholms ekbacke, skog
Skålhamra kvighage
Soppantering, källsortering
Kemikalier
Fåglar, skog, fågelholkar

Kontaktpersoner

Anders Wallin
Göran Sandberg
Kathrin Wemgård
Martin Permats
Martin Permats
Ragnvald Pettersson
Louise Ivstam
Lennart Dock
Martin Permats

E-post: taby@natskyddsforeningen.se

Hemsida: <https://taby.natskyddsforeningen.se/>

Facebook: <https://www.facebook.com/tabynatskyddsforening>

Bankgiro: 5197-6009

Välkomna!

Lyssna till intressanta föreläsningar och följ med ut i naturen

Täby har en spännande och variationsrik natur. Genom ditt medlemskap i Naturskyddsföreningen har du möjlighet att påverka så att Täby utvecklas varsamt och med hänsyn till sina gröna områden. Du har också möjlighet att delta i aktiviteter och utflykter.

Täby Naturskyddsförening (TNF) är en lokal krets av Naturskyddsföreningen. Alla Naturskyddsföreningens medlemmar boende i Täby, för närvarande cirka 1670, är automatiskt medlemmar i Täbykretsen. Samtidigt tillhör vi Naturskyddsföreningen i Stockholms län, som vi har nytta av i olika sammanhang.

Vad vi sysslar med framgår av detta programhäfte och vår webbplats taby.naturskyddsforeningen.se/

Vi bevakar efter bästa förmåga de gröna frågorna i Täby och är remissinstans i sådana kommunala ärenden.

Täbykretsen försöker anlägga ett brett klimatperspektiv i många aktuella frågor. Det innebär bland annat att främja verksamheter och planer som minskar användning av fossila bränslen samt även minskar hotet mot biologisk mångfald.

Även icke medlemmar är välkomna. Alla deltar på egen risk i föreningens arrangemang. För medlemmar i Naturskyddsföreningen finns en gällande olycksfallsförsäkring.

Programpunkter med är lämpliga även för barnfamiljer.

Kom ihåg att du har 10% rabatt på SJ som medlem.

Ibland händer saker snabbt!

*Har du inte fått några **mejl** från oss kan det bero på att vi inte har din aktuella mejladress. Vill du vara med på vår mejllista och ta del av våra extrautskick är det lätt fixat: Mejla till taby@naturskyddsforeningen.se så ser vi till att lägga till dig på listan inför framtida utskick.*

Kallelse till årsmöte 2026

Årsmötet äger rum tisdag den 10 mars kl. 19.00–ca 21.00.

Plats: meddelas senare på hemsidan och via mejl.

OBS! kom ihåg att lämna din mejl-adress till oss

Medlemmar är välkomna att lämna in skriftliga motioner till styrelsen senast den 10 februari.

Dagordning, årsberättelse och övriga handlingar kommer att finnas tillgängliga på årsmötet. Kallelse sker endast på detta sätt.

TNF:s hemsida och Facebook

Titta in på kretsens hemsida taby.naturskyddsforeningen.se/

Där får du information om TNF:s synpunkter på kommunens planer i Täby och kan läsa våra svar till kommunen.

TNF:s samtliga yttranden finns samlade på vår hemsida:

taby.naturskyddsforeningen.se/ under fliken 'Yttranden'.

Se även under fliken 'Vi bevakar', där hittar du ärenden vi håller ett vakande öga på.

Vi finns även på Facebook facebook.com/tabynaturskyddsforening/

Klimatarbete

Naturskyddsföreningen på riksnivå har under flera år arbetat hårt för att påverka svenska myndigheter och allmänheten i frågor som rör den globala uppvärmningen.

Internationella avtal är nödvändiga men – har det visat sig – svåra att förhandla fram i en takt och på ett sätt som denna angelägna fråga egentligen kräver.

Naturskyddsföreningen formulerar tydligt att klimatarbete till mycket stor del handlar om beslut och förändringar som sker lokalt, på läns- och kommunnivå. Sveriges kommuner har stora möjligheter att fatta beslut som beaktar och främjar ett hållbart klimat. Genom sin verksamhet påverkar man även kommuninvånare och företag att fatta egna klimatkloka beslut, man bidrar till att förändra levnadsmönster.

Naturskyddsföreningens Täbykrets har en grupp som arbetar med klimatrelaterade frågor inom vår kommun. Vi arbetar bl.a. med att finna vägar att öka medvetenheten i dessa frågor och att påverka politiska processer genom att möta Täbys politiska partier och tjänstemän.

Inom flera områden bör arbetet bedrivas, det handlar om:

- *Byggande och boende*, t.ex. minskning av koldioxidutsläpp via energisnåla hus, användning av icke-fossila energilag för uppvärmning.
- *Transporter*, t.ex. via utvecklad kollektivtrafik, pendelparkeringar och underlättande av cykeltransporter.
- *Livsmedelsfrågor*, t.ex. främja matvanor som minskar miljöbelastning, minskat köttätande som kan nås genom att införa ökat antal vegetariska och även ekologiska luncher i bl.a. skolor.
- *Energifrågor*, t.ex. hur Täby i ett långt perspektiv ska försörjas med energi och värme för att minska klimat- och annan miljöbelastning. TNF:s synpunkter i denna fråga finns under fliken ”Vi bevakar/Energiförsörjning av fastigheter” på vår hemsida.

Strandskyddet i Täby

I ett strandskyddsärende som TNF drivit sedan 2013 har vi nu äntligen fått ett Regeringsbeslut daterat 2023-03-30.

Regeringen delar länsstyrelsens bedömning att det är motiverat att utvidga strandskyddet på det sätt som följer länsstyrelsens beslut från 2018-09-19.

Du kan läsa mer och hitta kartor på vår hemsida:

taby.naturskyddsforeningen.se/start/remissvar/strandskydd-taby-kommun/

Skogsgruppen

TNF har en skogsgrupp som med jämna mellanrum träffar representanter från Täby kommun för gemensam genomgång av skogen i Täby. Det största ingreppet i Täbys skogar framöver som är planerat är kraftledningen Hagby-Ensta-Arninge. Du kan läsa mer och hitta kartor på vår hemsida:

taby.naturskyddsforeningen.se/start/remissvar/kraftledning-hagby-ensta-arninge/

Är du intresserad och vill delta i gruppen så kontakta Göran Sandberg (sid 2).

Skötselåtgärder för ekarna i Viggbyholms ekbacke

Skötselåtgärder för Tåbys största bestånd av jätteekar, beläget 400 m söder om Viggbyholms gård, pågår sedan snart 17 år efter samråd med och tillstånd av markägaren. Tåby Naturskyddsförening, i nära samverkan med Tåby Hembygdsförening och Tåby kommun, utför försiktiga åtgärder för att bevara och vidareutveckla denna mer och mer sällsynta biotop för framtiden.

Våra medlemmar och andra intresserade är välkomna att delta i det fortsatta arbetet under hösten och våren. Du kan lära dig mer om praktiskt naturskyddsarbete, och speciellt om skötsel av ekar.

Kontakta Martin Permats (se sidan 2), eller kom till något av de fyra insatstillfällena under hösten och våren, se nedan i årsprogrammet.

Skålhamra kvighage är nu naturreservat

Skålhamra kvighage väster om Vallentunasjön är en av kommunens mest värdefulla hagmarker med stor artrikedom avseende flora och fågelliv. Reservatsområdet är cirka 29 hektar, marken ägs av Tåby Fastighets AB (TFAB). Förvaltare av naturreservatet är Tåby kommun och den praktiska skötseln kommer utföras av kommunen med stöd av arrendator. På försommaren ordnar TNF en blomstervandring i hagen.

Stolpaskogen, Tåbys stadsskog

I Stolpaskogen finns en vandringsslinga med informationsskyltar och pedagogiskt material för alla åldrar. Karta och informationshäfte finns på Tåby kommun taby.se/fritid-och-kultur/natur-och-parker/vandringsleder-och-strovomraden/, på den sidan finns bl.a. karta över Stolpaleden.

Mörtsjön, upptäck de tre vandringslederna

Upptäck vandringslederna vid Hagby och runt Mörtsjön, totalt ca 15 kilometer. De startar från var sin grön entré/friluftsparkering. Kartor finns på kommunens hemsida www.taby.se/fritid-och-kultur/natur-och-parker/vandringsleder-och-strovomraden/

Täbys fritidskarta och kartor över de gröna kilar

Kommunen har tagit fram kartor för att visa vägen till en aktiv fritid i Täby. På kommunens hemsida taby.se/ finns det flera olika kartor man kan titta på. Sök på **Täbykartan** och välj där tex ”Fritidskartan” eller ”Spår och leder”. Vi rekommenderar även gronakilar.se/ som är en guide till naturen i några av Stockholmsregionens gröna kilar. I Angarnkilen, Bogesundskilen och Rösjökilen presenteras vandringsleder, naturreservat, entréer och besöksvärda platser.

Storstockholms gröna kilar

Storstockholms gröna kilar är beteckningen på de naturområden som ”blivit över” när staden har vuxit utåt längs vägar och järnvägar. I en stjärnformad struktur når de obebyggda områdena ända in mot Stockholms centrala delar. Täby berörs av tre kilar, nämligen Angarnkilen, Bogesundskilen och Rösjökilen. Alla dessa tre kilar är föremål för mellankommunal samverkan i avsikt att bevara dem. Vår förening brukar delta i de möten som anordnas.

Bra Miljöval” i Täby

Samhället behöver medvetna konsumenter för att skydda hotade djur, växter och naturtyper. Därför startade Naturskyddsföreningen sin miljömärkning 1990. Bra Miljöval är den enda märkningen i Sverige som bedrivs av en miljöorganisation. Idag märker vi produkter och tjänster inom tolv olika verksamhetsområden.

För närvarande är över 700 produkter och tjänster miljömärkta. På hemsidan bramiljoval.se/omraden/ går det att söka på vilka produkter/butiker som är märkta.

Årsprogram augusti 2025–juni 2026

► September–december 2025

Vandra för klimatet, bakgrund

Många människor tycker att klimatfrågan är viktig och gör sin röst hörd på olika sätt. Vi möter också många som håller med om att frågan är viktig, som vill engagera sig men som inte finner former som passar dem. Bredden och mängden människor som vill att Sverige skall bli mer beslutsamt i frågan blir därmed inte fullt ut synlig.

Du kan läsa mer på: klimatvandra.se/

Klimatvandring, ca 9 km

Söndag den 7 september 10.00 – ca 13.00

Vi har med oss matsäck med fika och vandrar gemensamt genom Tåbys vackra natur.

Start och slut: Täbybadet i slutet av Rösjövägen i Skarpäng.

Buss: 615 har sin ändhållplats vid Täbybadet

Bil: Det finns en stor parkering där för bilar

Anmälan: Anders Wallin (se sid 2)

Svampexkursion med inriktning matsvamp

Lördag den 4 oktober 10.00 – ca 13.00

Välkommen att följa med oss på en svampexkursion i skogen runt Mörtsjön som leds av Eva-Kristina Portén.

Start och slut: Mörtsjöns förskola vid Sollentunavägen 74 i Skarpäng, P-plats finns.

Anmälan: Kathrin Wemgård (se sid 2)

Miljövänliga veckan, V40 är en årlig temavecka (27 sept-5 okt)

Vi vill uppmärksamma dig på att ta tillvara din konsumentmakt. Handla främst miljömärkt och ekologiskt. Och många gånger kanske man inte behöver handla alls, utan att man kan laga och återanvända det man redan äger. Veckan organiserades för första gången 1990.

<https://www.naturskyddsforeningen.se/kampanj/green-action-week/>

Delta i och lär mer om skötseln av Viggbyholms ekbacke

Söndagarna den 5 oktober och den 26 oktober kl. 09.30–12.30.

Samlingsplats: Ekbacksvägen

Ekbacken ca 400 m söder om Viggbyholms gård är en fin ädellövskog, tidigare under igenväxning. Kom med och delta de dagar/tider som passar dig i de välbehövliga men försiktiga skötselåtgärderna i detta för Täby unika bestånd av jätteekar. Arbetet är ett samprojekt mellan Täby

Naturskyddsförening och Täby

Hembygdsförening

Teori blandas med praktiskt arbete.

Ta med något gott till fikapausen och gärna en såg eller sekator för buskar och grenar.

För mer information ring Martin Permats (se sidan 2).

Du kan läsa mer om ekarna på Täby kommuns hemsida:

<https://www.taby.se/stadsplanering-och-trafik/naturskotsel-och-allmanna-platser/skotsel-park-och-natur/skotsel/>

Fortsättning på skötsel av Viggbyholms ekbacke

Söndag den 26 oktober kl. 09.30–12.30 se text ovan.

Temakväll om klimatet:

Hur drabbas Stockholm av pågående klimatförändringar?

Onsdag 12 november kl. 19.00 – 21.00

Plats: Hörsalen i Tibble gymnasium

- Hur påverkas Stockholms län av globalt stigande temperaturer?
- Finns det delar av Stockholm som är särskilt utsatta?
- Påverkas Stockholm annorlunda än andra delar av jordklotet?
- Hur påverkas väder och klimat av luftföroreningar?

Kom och lyssna på Magnuz Engardt, docent i meteorologi, luftmiljö- och klimatforskare.

Magnuz Engardt är anställd inom SMHI, har varit miljöutredare inom Stockholm stad och är en ofta anlita föreläsare.

Adventskaffe med glögg, lussekatter och föredrag

Tisdag den 2 december kl. 19.00–21.00

Plats: Tibble kyrka, Sällskapsrummet plan 2

Program: Cecilia Lundin, jägmästare på Täby kommun berättar om skötsel av kommunens skogar.

Välkommen till adventskaffe med glögg och lussekatter tillsammans med andra naturvänner.

► Januari–juni 2026

Temakväll om plast:

Aspekter på plast – hälsohot, miljöhot, klimathot

Onsdag den 4 februari kl. 19.00–21.00

Vi följer upp förra årets temakväll om plaster med en ny föreläsning och diskussion om andra aspekter på detta angelägna och oroande område.

Efter föreläsningen kommer vi att samtala om problemen med plasten. Samtalets moderator är Lennart Dock

Plats: lokal ej klar, meddelas via hemsidan eller via anmälan

OBS! kom ihåg att lämna din mejl-adress till oss

Anmälan: Kathrin Wengård (se sid 2)

Täbys Holkhögskola

Söndag den 8 februari kl. 10.00–12.00

Du är välkommen oavsett ålder och erfarenhet av snickrande.

Vill du snickra en holk för mesar, starar eller kanske bin?

Martin berättar om olika önskemål när det gäller boende i naturen.

Målet är att alla har en färdig holk med sig hem. Holkarna fungerar även som övernattningsutrymmen för fåglar som stannar kvar över vintern.

Var och en tar med sig eget kaffe och tilltugg till fikapausen.

Antalet deltagare är begränsat.

Plats: Ängsholmsskolans slöjdsal

Anmälan: senast onsdag den 4 februari till Martin Permats (se sidan 2).

ÅRSMÖTE

Tisdag den 10 mars kl. 19.00–ca 21.00

Programpunkt: Cecilia Lundin, jägmästare och Yolanda Karlsson, kommunekolog på Täby kommun berättar om tankar och planer när det gäller återställning efter Vattenfalls röjning/kalhuggning för kraftledningsdragning.

Efter programmet och fika håller vi årsmöte som är öppet för alla medlemmar.

Plats: lokal ej klar, meddelas via hemsidan eller via anmälan
OBS! kom ihåg att lämna din mejl-adress till oss

Delta i och lär mer om skötseln av Viggbyholms ekbacke

Söndagarna den 8 och 22 mars kl. 09.30–12.30

Vi fortsätter höstens arbete i detta för Täby unika bestånd av jätteekar, som finns ca 400 m söder om Viggbyholms gård. Det är en värdefull ädellövsskog, som har hotats av igenväxning. Arbetet är ett samprojekt mellan Täby Naturskyddsförening och Täby Hembygdsförening

Kom med och delta de dagar som passar dig!

Ta med något gott till fikapausen och gärna en såg eller sekator för buskar och grenar. För mer information ring Martin Permats (se sidan 2)!

Samlingsplats: Ekbacksvägen

Fortsättning på skötsel av Viggbyholms ekbacke

Söndag den 22 mars kl. 09.30–12.30, se text ovan.

Gröna Kilarnas dag

Söndag den 3 maj kl. 10.00

På Gröna Kilarnas dag inspekterar vi Stortallsrundan på Bogesund, en av de tre vandringsleder TNF har tillsynsansvaret för.

Vi plockar skräp och röjer undan grenar. Vi kollar även markeringar och rapporterar in större hinder till Statens Fastighetsverk.

Vi avnjuter en välförtjänt fikapaus vid Västerhaga fyr.

Ta med eget fika och gärna en sekator samt påse att plocka skräp i.

Samlingsplats: Samåkning från infartsparkeringen vid Visinge station.

Anmälan: Anders Wallin (se sidan 2).

Lär dig att känna igen de vanligaste ängsväxterna

Tisdag den 2 juni kl. 18.30

Gullviva, mandelblom, kattfot och blå viol känner vi alla igen från Taubes visa, men hur ser de ut i verkligheten? Välkommen att följa med på en tur bland våra vanligaste ängsväxter. Utflykten är ett samprojekt mellan Täby Naturskyddsförening och Täby Hembygdsförening.

Samlingsplats: Skålhamra kvighage vid Skålhamravägen.

Ledare: Yolanda Karlsson från Stockholms Botaniska Sällskap.

Information och anmälan till Ragnvald Pettersson (se sidan 2).

Kom ihåg att uppdatera dina kontaktuppgifter!

Vill du få uppdateringar om vilka evenemang, föreläsningar och aktiviteter vi har på gång just nu? Då behöver vi din e-postadress också, eftersom mycket av vår kommunikation sker via den kanalen. Via länken nedan kan du som medlem uppdatera dina kontaktuppgifter i Naturskyddsföreningen.

<https://www.naturskyddsforeningen.se/komplettera/uppdatera-kontaktuppgifter/>

► Kalendarium september 2025–augusti 2026

Hösten 2025

Söndag 7 sept	Klimatvandra
Lördag 4 okt	Svampexkursion
V40, 27 sept-5 okt	Miljövänliga veckan
Söndag 5 okt	Delta i och lär mer om skötsel av ekar i Viggbyholms ekbacke
Söndag 26 okt	Forts på skötsel av ekarna i Viggbyholms ekbacke
Onsdag 12 nov	Temakväll om klimatet
Tisdag 2 december	Adventskaffe och föredrag

Våren 2026

Onsdag 4 februari	Temakväll om aspekter på plast
Söndag 8 februari	Täby Holkhögskola
Söndag 8 mars	Delta i och lär mer om skötsel av ekar
Tisdag 10 mars	Årsmöte och föreläsning
Söndag 22 mars	Fortsättning på skötsel av ekarna i ekbacken
Söndag 3 maj	Gröna Kilarnas dag på Bogesund
Tisdag 2 juni	Lär dig att känna igen de vanligaste ängsväxterna

Returadress:

~~Täby Naturskyddsförening
c/o Kathrin Wengård
Armébacken 16
187 64 Täby~~

Välkommen att följa med oss ut!

Foto: Anders Walin, 20 oktober 2020, Stolpaleden

Se kalendarium på sid 15.

Vill du bli medlem i Naturskyddsföreningen?

Gå in på vår hemsida taby.naturskyddsforeningen.se/
och tryck på den gröna knappen med texten '**BLI MEDLEM NU**'
eller ring **Naturskyddsföreningens kansli 08-702 65 00**